Bốn giáo huấn của Liễu Phàm

Trích từ : https://book.bfnn.org/
Dịch giả : Dương Đình Hỷ

Viên Liễu Phàm tiên sinh, nguyên họ Hoàng, tự Khôn Nghi, người Ngô Giang, Giang Nam. Năm Vạn Lịch thứ 14 thi đậu tiến sĩ, làm Huyện trưởng, làm Binh bộ chủ sự, Đốc binh. Thọ 74 tuổi, được truy tặng Bảo Tư thiếu khanh. Liễu Phàm học vất rất giỏi, nhà không giầu nhưng vẫn bố thí, thường đọc kinh, đọc chú, tu tập thiền quán. Phu nhân hiền thục thường giúp đỡ việc bố thí.

1-Lập mạng.

Vạn sự đều là mạng, không điểm nào là do người. Tuổi đồng niên, tôi đã mất cha. Mẹ tôi bảo tôi bỏ thi cử, chuyển sang học y. Bà nói :

-Học y có thể trước cứu mình, sau cứu người nếu tài nghệ cao, danh trùm thiên hạ. Đó là nguyện vọng của cha con.

Do đó tôi vâng theo ý mẹ theo y học, bỏ những sách vở thi cử. Một ngày kia ở chùa Từ Vân tôi gặp một cụ già tướng mạo như thần tiên. Tôi chào hỏi rất lễ phép. Cụ cho tôi biết :

-Mạng ông là làm quan, năm tới sẽ thi đỗ Tú tài, sao lại bỏ đọc sách ?

Tôi nói nguyên nhân cho cụ nghe, lại mời cụ về nhà. Cụ nói :

-Tôi họ Khổng, người Vân Nam, được chính truyền từ Hoàng cục kinh thế.

Do đó, tôi mời cụ Khổng về nhà ở tạm và trình với mẹ. Mẹ tôi bảo tôi tiếp đãi cụ tử tế, và xem thuật số của cụ tới đâu ? Dù việc nhỏ nhặt đến đâu cũng linh nghiệm. Do đó tôi tin những gì cụ Khổng nói. Lại đọc sách chuẩn bị thi Tú tài. Cụ Khổng xem tướng tôi rồi nói :

-Huyện thí lấy 14 người, phủ thí lấy 71 người, đề học khảo thí lấy 9 người, sang năm ông đều thi đỗ các kỳ thi.

Những gì cụ Khổng nói đều thành hiện thực, do đó tôi xin cụ đoán chung thân họa, phúc. Cụ Khổng đoán tôi năm nào làm gì, chức gì, năm

nào là Tri huyện Tứ Xuyên. Cụ cũng đoán tôi sẽ lãnh 91,5 hộc khi tôi được bổ làm cống sinh, nhưng tôi chỉ được lãnh 71 hộc nên tôi nghi ngờ là lời cụ không chính xác. Nhưng sau thượng cấp xem lại và cho tôi đúng 91,5 hộc. Do đó tôi tin tưởng rằng :

-Thăng quan, phát tài, nhanh, chậm, phú quý, bần tiện, sinh tử có mạng. Do đó tôi coi nhẹ mọi sự, cứ mặc nhiên tự nhiên, chẳng cầu mong gì.

2-Mạng do chính mình, làm phúc là do tâm.

Về sau tôi tới Yến Kinh một năm, cả ngày chỉ ngồi thiền, lười đọc sách cầu tiến. Năm Kỷ tỵ lại về Nam Kinh. Một hôm đến núi Lân Hà bái phỏng Thiền sư Vân Cốc. hai người ngồi nói chuyện 3 ngày 3 đêm không ngủ. Thiền sư Vân Cốc hỏi tôi :

-Người phàm sở dĩ thành thánh hiền vì bị tạp niệm dục vọng trói buộc. Ông tĩnh tọa 3 ngày mà không khởi dục vọng, phải có nguyên nhân chứ ?

Tôi trả lời :

-Tôi được cụ Khổng đoán số vinh nhục, sinh tử đã định rõ rồi, vọng tưởng cũng vô dụng thôi.

Vân Cốc cười bảo :

-Tôi tưởng ông là hào kiệt, nguyên lai chỉ là một gã phàm phu.

-Tại sao ?

-Nếu người đạt tới cảnh giới vô tâm thì không bị âm dương, khí số hạn chế. Nếu bị âm dương khí số khống chế thì đượng nhiên có định số. Chỉ có phàm phu tục tử có định số. Người cực thiện mạng vận không thể trói buộc được, người cực ác mạng cũng không trói buộc được. 20 năm qua, ông bị mạng vận khống chế, không hành động được chả là phàm phu thì là gì ?

Tôi hỏi lại :

-Người ta có thể trốn khỏi định mệnh sao ?

-Mạng vận do chính mình tự tạo, phúc do tâm sinh. Họa phúc không cửa, do mình gọi đến. Sách vở có chép là lời dạy rõ ràng, sách Phật cũng có nói : Cầu phú quý được phú quý, cầu nam nữ được nam nữ, cầu sống lâu được sống lâu. Đó không phải là nói láo, Chư Phật, Bồ tát há

nói dối người ? Mọi người chỉ cần làm việc thiện, mạng vận không thể bó buộc mình.

-Mạnh tử có nói : cầu thì được, nhưng phú quý, công danh là do người tạo ra. Làm sao cầu đây ?

-Lời Mạnh tử không sai, chỉ là ông không nghĩ sâu. Lục tổ Huệ Năng từng nói : Tất cả phúc điền không rời ly tấc, cứ từ tâm mà tìm, không thể không thông. Con người ta chỉ cần ở trong tâm nhân, nghĩa, trí, tín thì sẽ được mọi người kính trọng, nếu trái lại tìm kiếm ở bên ngoài thì kết quả sẽ là không.

3-Đều là do mình.

Thiền sư Vân Cốc lại hỏi tôi :

-Cụ Khổng bảo chung thân, mạng vận ông thế nào ?

Tôi kể lại kinh lịch đã trải qua.

-Ông có nghĩ mình nên có công danh, nên có con không ?

Tôi suy nghĩ hồi lâu rồi trả lời :

-Không nên, những người trong quan trường đều là những người có phúc tướng. Còn tôi có tướng khinh bạc, lại chưa tích đức để tạo phúc, tâm tánh hẹp hòi, tự tôn tự đại. Đó không phải là tướng có phúc, sao có thể làm quan. Tục ngữ có nói : Đất chứa nhiều sinh vật, nước trong thường không có cá. Tôi nhận thức thành thật rằng hình dạng cô quả là nguyên nhân, không có con là nguyên nhân thứ nhất. Tỳ khí bạo tợn thiếu dưỡng dục vạn vật hòa khí là nguyên nhân thứ hai. Nhân ái là căn bản của sự hóa dục, khắc bạc thì không phải. Tôi trong sạch mình không thể đồng tình với người khác. Đó là nguyên nhân không con thứ ba. Ngoài ra còn có nói nhiều hại khí, uống rượu tổn tinh, ngồi suốt đêm chẳng bằng dưỡng nguyên khí đều là nguyên nhân không có con cái.

-Cứ như lời ông nói người có phúc hưởng phú quý thì sẽ được hưởng phú quý, người chết đói sẽ bị chết đói. Đó chỉ là do mình tạo ra, ông trời bất quá chỉ nhân tài thí giáo. Ông đã biết khuyết điểm của mình thì sửa đổi hư ngụy trở thành thành thực, kiêu ngạo trở thành khiêm nhường, lười biếng trở thành cần mẫn, tàn nhẫn trở thành nhân ái, khắc bạc trở thành bao dung, tận lượng tích đức, bao dung. Trân trọng tự kỷ, hôm qua chết, hôm nay sinh. Cứ như vậy trừ hết bệnh căn của thân, làm mới

thân với đạo đức nhân nghĩa. Cụ Khổng bói cho ông không làm quan to, không có con cái, đó là điều khó tránh nhưng nếu ông làm nhiều việc thiện, tích âm đức, đó là tạo phúc cho mình, sao lại không ứng nghiệm.

4-Tu thân lập mạng.

Từ đó tôi đốn ngộ, tin sâu lời này. Tôi sám hối những sai lầm trong quá khứ. Trước hết tôi cầu thi đỗ, nguyện làm 3 ngàn việc thiện để báo đáp trời đất, tổ tiên. Thiền sư Vân Cốc chỉ dẫn cho tôi ngoài làm việc thiện còn niệm chú Chuẩn Đề, thấy có ứng nghiệm. Ông còn nói không biết vẽ phù, quỷ thần cười cho. Họa phù và niệm chú là dị khúc mà đồng công. Khi họa phù tâm không động niệm, trong sạch không một hạt bụi, như mặt nước tĩnh lặng, như trời trong vạn dậm. Vung bút tất thành, phù tất linh. Là cải tạo tánh mệnh. Mạnh tử có nói, yểu, thọ không hai : tu thân là lập mạng. Mọi người đều nói yểu, thọ là 2 cảnh ngộ bất đồng sao Mạnh tử lại nói là một ? Thử nghĩ coi nếu như xử thế mà tâm không động dục niệm thì tùy cảnh mà an ổn há còn vọng niệm mà phân biệt yểu, thọ ? Tiến thêm một bước nữa bần tiện, phú quý cùng thông . . . chỉ là do tâm còn vọng niệm mà phân biệt không dám đối hiện thực. Nếu tâm trong trẻo xử lý thuận cảnh, lấy thiện tâm xử lý nghịch cảnh thì sinh, tử không còn nghiêm trọng nữa. Tất cả họa phúc, cùng thông, quý tiện, thị phi làm người đời bất an, nếu ta tu thân, tích thiện tâm sáng như gương thì phản bổn hoàn nguyên, quy căn phục mạng. Chỉ cần thời thời, khắc khắc niệm chú Chuẩn Đề thành thục, niệm mà vô niệm, vô niệm mà niệm, tới lúc niệm không động, là linh nghiệm.

Do đó tôi đổi ngoại hiệu là Học Hải thành Liễu Phàm để kỷ niệm đã ngộ ra đạo lý lập mạng.

5-Không để ý đến mạng cứ làm việc thiện là được.

Từ đó về sau, tôi làm việc gì cũng cẩn thận, chú ý do đó an tâm hơn trước rất nhiều. Lúc trước, lục trần vô chủ nay trở thành thận trọng. Dù ở nơi tối ám tâm thần cũng không sợ hay bị người mắng mỏ cũng không nổi giận hoặc ghi thù hận trong lòng. Đến năm thứ hai tôi lại đến Yến

kinh tham gia kỳ thi do bộ Lễ tổ chức. Cụ Khổng đoán tôi đậu thứ ba, nhưng tôi lại đậu hạng nhất. Lời dự đoán của cụ Khổng không còn đúng nữa. Đến mùa Thu kỳ khảo thí, cũng ngoài dự đoán của cụ Khổng, tôi lại đậu Cử nhân. Kiểm điểm lại, nếu cảm giác miễn cưỡng như làm thiện mà không triệt để, cứu người mà tâm còn nghi hoặc, thân làm thiện mà miệng không giữ lời, hoặc bình thời giữ lễ nghi, nhưng khi say rượu thì phóng đãng. Do đó tôi phát nguyện trong 10 năm làm 3 ngàn việc thiện. Trở về quê nhà, tôi đứng trước bàn thờ Phật, tôi cầu xin có con. Năm sau quả nhiên sinh được một cháu trai. Mỗi khi làm một việc thiện tôi đều ghi chép lại. Mẹ tôi không biết chữ nên mỗi khi làm việc thiện như cho người nghèo vật dụng, giúp người gặp nạn, mua vật phóng sinh, đều khoanh một vòng tròn nhỏ trên tờ lịch, có ngày khoanh tới 10 vòng. Cứ như vậy mà tích thiện đức, chỉ trong vòng 2 năm đã hoàn thành 3 ngàn công đức.

Tôi lại cầu thi đậu Tiến sĩ, nguyện làm 1 vạn thiện sự. 3 năm sau tôi thi đậu Tiến sĩ, được bổ làm tri huyện Bảo Đề. Phàm những việc thiện không được ghi chép, buổi chiều tôi lập hương án trình với trời đất. Mẹ tôi quan tâm nói :

-Lúc trước ở quê nhà, dễ làm việc thiện, 3 ngàn việc thiện mau chóng hoàn thành. Nay sống ở công môn, làm sao hoàn thành 1 vạn chuyện ?

Một hôm, mộng thấy thần linh đến chỉ điểm :

-Chỉ cần giảm thuế cho bá tánh, một chuyện là đủ vạn chuyện.

Nguyên lai thuế khóa của huyện Bảo Đề quá cao. Mỗi mẫu đất phải đóng 2 phân, 3 ly, 7 hào. Tôi định giảm xuống một phân 4 ly, 6 hào một mẫu. Nhưng lòng vẫn hoài nghi việc thiện này có đạt 1 vạn điều thiện không. Nhân dịp có thiền sư Ảo Dư từ Ngũ Đài Sơn tới. Tôi kể lại giấc mộng nhờ ông chỉ điểm. Ông nói :

-Chỉ cần chân thành làm thiện, hết sức mà làm thì một chuyện sẽ thành vạn chuyện.

Do đó tôi tặng hết lương bổng giao cho thiền sư mang về núi thết đãi hơn 1 vạn tăng nhân.

Cụ Khổng đoán 53 tuổi sẽ mất mà năm nay tôi đã 69 tuổi mà vẫn sống nhăn, những năm qua vẫn bình an vô sự.